

XVIII Congrés de l'Associació Hispànica de Literatura Medieval (Facultat de Filologia i Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona, 2-6 de setembre de 2019). — Del 2

al 6 de setembre de 2019, la Universitat de Barcelona tingué l'honor d'acollir, a les facultats de Filologia i de Geografia i Història, la divuitena edició del Congrés Internacional de l'Associació Hispànica de Literatura Medieval (AHLM). Des de la seva fundació i primer congrés l'any 1985, l'associació s'ha consolidat com un dels fòrums internacionals més prestigiosos del medievalisme ibèric i ha propiciat nombroses publicacions especialitzades. La celebració del simposi a Barcelona fou particularment rellevant a causa del paper destacat que tingueren alguns professors de la Universitat de Barcelona en la fundació de l'AHLM i del compromís que hi han mantingut al llarg dels anys, fet que ha permès una visualització a nivell mundial dels estudis de medievalística a la UB.

Després del darrer congrés internacional de l'AHLM, celebrat a Roma el setembre de 2017, en l'edició de Barcelona s'atorgà una especial importància al debat interdisciplinari. Les tres taules rodones que s'organitzaren feren palesa la voluntat d'institucions com l'AHLM i l'Institut de Recerca en Cultures Medievales (IRCVM) de conciliar la tradició i la modernitat des de la interdisciplinarietat, gràcies a la intervenció de medievalistes provinents d'universitats d'arreu del món i d'àmbits diversos, com ara l'arqueologia, la història, la musicologia, la filologia o la creació literària. Es reflexionà sobre el potent impacte que han tingut les noves tecnologies i les humanitats digitals en el terreny de la filologia material, s'emfatitzà la necessitat de treballar conjuntament entre filòlegs i historiadors a l'hora d'estudiar l'Edat Mitjana i s'indagaren algunes de les claus que permeten entendre per què l'època medieval segueix generant tant d'interès en ple segle XXI.

L'esperit transversal de l'encontre científic també es féu palès en les cinc plenàries que es proposaren, i que reuniren algunes de les principals figures dels estudis de medievalística de la Universitat de Barcelona, com Lola Badia i Vicenç Beltran (que parlaren de *Curial e Güelfa* i del romanç com a gènere medieval, respectivament), amb acadèmics de reconegut prestigi en el camp de la literatura hispànica medieval: Paloma Gracia (Universidad de Granada), que enfocà la problemàtica entorn a la *Post-Vulgata* francesa i ibèrica; Aurelio González Pérez (El Colegio de México), que se centrà en les unitats expressives del *Romancero Viejo*; i Santiago Gútierrez (Universidad de Santiago de Compostela), que parlà de la pervivència dels mites cavallerescos i del Grial entre el manuscrit i la impremta.

Una cinquantena de sessions de comunicacions desplegaron un amplí ventall de temes d'estudi: des de la lírica galaicoportuguesa i la literatura catalana fins a la literatura hebraica hispànica, passant per les recreacions del mite artúric i dels llibres de cavalleries en àmbit peninsular. A les sessions dedicades a la tradició celestinesca i a la literatura de caire moral i religiós, se n'hi sumaren d'altres consagrades a la prosa i a la historiografia, als cançoners i, sobretot, a la retòrica i la recepció de la literatura hispànica medieval dins del seu propi marc cronològic i durant els períodes històrics posteriors.

El comitè organitzador oferí també activitats extrauniversitàries. Durant tota la setmana, el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) obrí les seves portes als membres de l'AHLM i els donà l'oportunitat de descobrir i conèixer les obres d'art més rellevants del romànic i el gòtic català. A la tarda que marcava la meitat del congrés, es féu una visita guiada a la Biblioteca de Catalunya i a l'Antic Hospital de la Santa Creu de Barcelona, i els inscrits pogueren assistir a un concert de música medieval a càrrec de l'*ensemble* de música antiga *Locus Desperatus*. Cinc intensíssims dies de congrés que culminaren al Pati de Lletres amb una representació de la Dansa de la Mort, a càrrec del grup de teatre AulaScenica. Una aparent paradoxa, tenint en compte que la tradició d'estudis medievals en àmbit ibèric segueix més viva que mai.

Joan DALMASES PAREDES
Institut de Recerca en Cultures Medievales (IRCVM)
Universitat de Barcelona